

ærede Minister fortjener Tak. Man kan maaske nok som det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Harald Jensen) sige: Er man nu ogsaa klar over, naar man forhøjer ogsaa de 400 Kr. til 500 Kr., at man ikke gaar bort fra den Arbejderklasse, som man jo dog først tog Sigte paa? Jeg er ikke blind for, at det kan siges, at 100 Kr. betyder ikke saa lidt for en Landarbejder, men for det første er det jo ikke nødvendigt at tage en Lod til 5,000 Kr., man kan saa udmærket godt holde sig til de 4,000 Kr., hvis man ikke kan skaffe mere til Veje. Ogsaa den kan i de fleste Tilfælde give saa meget til Familiens Underhold, at man vel kan regne det for et selvstændigt Hjem. Det holder jo slet ikke Stik, at fordi en Mand gaar hen og arbejder for andre, bliver han uselvstændig. Det gælder til Wandsbeck. Og jeg tror ogsaa, det ærede Medlem for Aarhus har aldeles Uret, naar han sagde, at det at laane disse Penge hos en anden kunde noget nær føre tilbage til Hoveriet. Det er jo ganske hen i Vejret, det har slet ingen Steder hjemme.

Jeg glæder mig, som sagt, over, at det i Lovforslaget stærkt er slaaet fast, at det, man tilsigter, er at skabe selvstændige Hjem og intet andet. Det Eksempel, jeg nævnte fra Vejle Amt, viser ogsaa, at ellers bliver Loven uden Betydning. Jeg maa maaske samtidig henstille til den højtærede Minister, at man i Fremtiden er lidt mere varsom med, hvem man sætter i Spidsen for disse Kommissioner. Hvis ikke Formændene andre Steder havde taget anderledes paa denne Sag, vilde vi maaske have staaet den Dag i Dag, som om der ingen Trang var til denne Lov. Naar man forlanger, at alt skal være klap-pet og klart, naar det kommer til Kommissionen, og, hvis det ikke er det, sender det tilbage og siger, at der kommer ingen Ting ud deraf, er det den sikreste Vej til at tage Modet fra dem, der ønske disse Jordlodder. Kommissionerne skulle jo ifølge Lovens Tanke ikke blot slaa Sømmet paa Hovedet, men ogsaa være vejledende og hjælpende. I de Amter, hvor Formændene, som i Randers og Viborg Amter, have taget velvilligt og humant paa Tingene og søgt at hjælpe Folk, har Loven ogsaa gjort sin Gerning.

Det glædede mig at høre det ærede Medlem for Randers Amts 5te Valgkreds udtale, at man burde gaa bort fra Bestemmelsen i § 4 om de 8 Tdr. Land. Jeg vil haabe, at det maa lykkes at føre den Tanke ud i Livet.

Den gjorde jeg ogsaa gældende forud for den nu bestaaende Lov, men den mødte stærk Modstand fra Højres Side, særlig fra Landstingets Side, og det var ganske sikkert under Pres af den Tanke, at det skulde være en Lov, som skulde skaffe Arbejdskraft til det større Landbrug, at man satte sig derimod. Det var i hvert Fald min Opfattelse af den Modvillie, som den Gang var fremme angaaende dette. Som sagt, nu tror jeg, man maa forstaa, at man ad den Vej ikke skaffer en saadan stavnsbunden Arbejdskraft. Derimod skaffer man ved Oprettelsen af mange selvstændige Hjem en dygtig Arbejdskraft, og denne vil sikkert forplante sig til de forskellige Samfundslag, hvor der er Brug for den. Men naar man gaar bort fra Bestemmelsen om disse Tønder Land, Lovforslaget nævner som Norm, og holder sig til Summen i al Almindelighed og saa for øvrigt lader Kommissionerne skønne — det have de jo fuldt ud i deres Haand, og det maa de fuldt ud være kvalificerede til, og navnlig tror jeg, at det ærede Medlems Udtalelser i saa Henseende virke ret kraftigt, da han har haft Lejlighed til at arbejde med Loven paa saa nært Hold og i dens forskellige Forgøninger i de Aar, der ere gaaede — saa tror jeg, man vil komme til at sande, at det vil være et betydeligt Fremskridt. Og hvad skulde der ske andet derved, end at disse smaa Landbrug kunde fremhjælpes ogsaa i de magre Egne, hvor det altid vil være vanskeligt at skaffe dem, saa længe man opstiller disse bestemte Tønder Land som Norm for Jordloddernes Størrelse. Thi deri har den ærede Ordfører Ret, at det altid har været og altid vil være en Skønssag, hvor de magre Egne begynde. Naar man har de 5,000 Kr. som Norm, forekommer det mig at være tilstrækkeligt. Jeg vil haabe, det vil lykkes at fastslaa dette paa Forslagets videre Vej. Jeg tror, det vil være til Gavn ikke alene for de magre Egne, men for alle Egne, at ingen vil tage Skade heraf, og at det vil vise sig at være overordentlig praktisk.

Jeg skal for øvrigt, ligesom de foregaaende Talere, ikke fordybe mig meget i Detailler. Jeg er nærmest enig med det ærede Medlem for Aarhus nordre Kreds (Harald Jensen) med Hensyn til Tanken i § 11 om at arrangere sig med Kreditforeningerne om Laanene. Jeg tror ikke, der vil vindes noget af nævneværdig Betydning ved dette, thi jeg kan absolut ikke se, hvad Staten skulde vinde ved, at man lader Kreditforeningerne arrangere de